

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Юридичний факультет
 Кафедра конституційного і адміністративного права

УЗГОДЖЕНО
 Декан ЮФ

 І. Сопілко

«09» 09 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

 Полухін
 «11» 10 2021 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА
 навчальної дисципліни
 «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»

Галузь знань 08 Право
 Спеціальність: 081 Право
 Освітньо-наукова програма: Право

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредити в ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	2	90/3	10	20	-	60	-	-	Екзамен 2с
Вечірня	2	90/3	10	20	-	60	-	-	Екзамен 2с
Заочна	2	90/3	6	4	-	80	-	-	Екзамен 2с

Індекс: РДФ-9-081/21-1.3.3

Індекс: РДФ-9-081/21-1.3.3

СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021

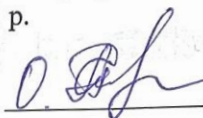
Робочу програму навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану № РДФ-9-081/21, № РДФ-9-081/21 підготовки наукового співробітника (право) за спеціальністю 081 «Право», освітньо-наукова програма «Право» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри конституційного і
адміністративного права

 О.А. Гусар

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри конституційного і адміністративного права, протокол № 10 від «30» 08 2021 р.

Завідувач кафедри

 О.А. Гусар

Програму навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини» обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 081 «Право» (освітньо-наукова програма «Право») – кафедри господарського, повітряного та космічного права, протокол № 12 від 30.08.2021 р.

Завідувач кафедри

 Л.С. Нецька

Гарант освітньо-наукової програми

 І.М. Сопілко

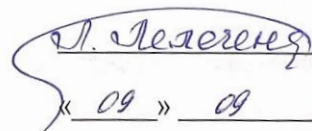
Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Юридичного Факультету, протокол № 7 від «09» 09 2021 - р.

Голова НМРР

 В.М. Вишневецький

УЗГОДЖЕНО

Завідувач аспірантурою та
докторантурою

 А.П. Лелеченко
«09» 09 2021 р

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	6
2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	7
2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	7
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	7
3.1. Методи навчання	7
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021
		стор. 4 з 10	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі права.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів знань щодо національних та міжнародних механізмів реалізації та захисту прав, свобод та інтересів людини. Формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) здатності розв'язувати комплексні проблеми професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності в галузі права, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Курс спрямований на ознайомлення студентів з особливостями функціонування структурних елементів державно-правових механізмів реалізації прав, свобод та інтересів людини, а також формування знань про теоретичні та практичні основи захисту прав людини.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основних напрямків та перспектив розвитку і вдосконалення механізму реалізації прав, свобод та інтересів людини;
- оволодіння системою знань щодо основних юридичних понять, національних та міжнародних механізмів реалізації прав, свобод та інтересів людини;
- засвоєння сутності прав, свобод та інтересів людини, а також принципів їх реалізації;
- набуття навичок тлумачення та застосування норм права в професійній діяльності щодо захисту прав людини на національному і міжнародному рівні, а також захисту прав людини в умовах збройного конфлікту.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньої-наукової програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

- мати передові концептуальні та методологічні знання з галузі права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій;
- розробляти та досліджувати концептуальні, організаційно-правові моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в юриспруденції, правозастосуванні та дотичних міждисциплінарних напрямках;
- планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час реалізації наукових проектів;
- розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти в галузі права, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та методологічні проблеми організаційно-правового характеру з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021
			стор. 5 з 10

- ефективно застосовувати першоджерела Європейського та іншого міжнародного законодавства й правових актів міжнародних інституцій у науково-дослідній та навчальній діяльності;

- глибоке знання спеціалізованих правових галузей за напрямом дисертаційного дослідження.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) розуміння сучасних тенденцій розвитку державної політики щодо реалізації прав, свобод і інтересів людини та здатність формулювати релевантні висновки для її забезпечення.

2) володіння глибокими знаннями в галузі права за науковим напрямом дисертаційного дослідження:

- теорії та філософії права, порівняльного правознавства, історії права та держави;
- конституційного та муніципального права;
- цивільного права та цивільного процесу, сімейного права, міжнародного приватного права;
- господарського права, господарсько-процесуального права;
- трудового права, права соціального забезпечення;
- земельного права, аграрного права, екологічного права, природоресурсного права;
- адміністративного права і процесу, фінансового права;
- кримінального права та кримінології, кримінально-виконавчого права;
- кримінального процесу та криміналістики, судової експертизи;
- судоустрою, прокуратури та адвокатури;
- міжнародного права (публічного);
- інформаційного права, права інтелектуальної власності;
- права національної безпеки, військового права.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях отриманих за результатами навчання за ОПП магістр з права.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля №1 «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини» який є логічно завершеною, самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»

Інтегровані вимоги модуля № 1. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля № 1 студент повинен:

- **знати** особливості національного та міжнародного механізмів реалізації прав, свобод та інтересів людини;
- **володіти** системою знань щодо основних юридичних понять, національних та міжнародних механізмів реалізації прав, свобод та інтересів людини;
- **вміти** тлумачити та застосовувати норми права в професійній діяльності щодо захисту

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021
		стор. 6 з 10	

прав людини на національному і міжнародному рівні, а також захисту прав людини в умовах збройного конфлікту.

Тема 1. Права і свободи людини в контексті розвитку національного та міжнародного права. Поняття і генеза прав людини. Права людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини. Способи захисту прав та свобод людини і громадянина. Соціальна держава і захист прав людини. Прав і свободи людини в історії міжнародних відносин.

Тема 2. Міжнародно-правове регулювання прав людини. Формування міжнародних і регіональних організацій по захисту прав, міжнародні договори універсального характеру, регіональні договори, договори про співробітництво держав в боротьбі з масовими порушеннями прав людини. Договори про співробітництво в сфері прав окремих категорій індивідів.

Тема 3. Механізм забезпечення міжнародно-правових стандартів захисту прав і свобод людини. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод. Статут Організації Об'єднаних Націй. Загальна декларація прав людини. Контрольні функції ООН в сфері прав людини. Роль і компетенція Міжнародного Суду ООН. Механізм розгляду індивідуальних скарг. Правова основа діяльності Європейського Суду з прав людини. Порядок роботи та рішення Європейського Суду з прав людини.

Тема 4. Регіональне співробітництво держав в сфері реалізації та захисту прав і свобод людини. Європейська система захисту прав людини. Міжамериканська конвенція з прав людини. Африканська хартія прав людини і прав народів.

Тема 5. Національні державно-правові механізми забезпечення прав людини в Україні. Механізми захисту прав людини в Україні. Складові національного механізму забезпечення прав людини в Україні. Конституційні права і свободи людини та громадянина. Роль держави в забезпеченні прав і свобод людини. Інституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина, що забезпечуються державою. Забезпечення реалізації та захисту прав і свобод людини органами законодавчої та виконавчої влади. Судовий захист прав і свобод людини.

Тема 6. Права дитини як загальнолюдська цінність. Міжнародний захист прав дитини. Конвенція з прав дитини 1989 року. Реалізація норм міжнародного права щодо захисту прав дитини в законодавстві України.

Тема 7. Захист прав людини в умовах збройного конфлікту. Відповідальність за порушення прав людини. Міжнародна та національна відповідальність за порушення прав людини. Поняття, сфера дії та джерела міжнародного гуманітарного права. Особливий статус права на життя в умовах міжнародного конфлікту. Юридична основа і принципи кримінальної відповідальності за порушення міжнародного гуманітарного права. Відповідальність як складова забезпечення прав і свобод людини. Юридичний захист прав людини.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Медіація як альтернативний спосіб вирішення правових спорів»										
1.1	Права і свободи людини в контексті розвитку національного та міжнародного	3 семестр				3 семестр				
		14	2	2	8	12	1	1	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	права			2					
1.2	Міжнародно-правове регулювання прав людини	12	2	2	8	11	–	1	10
1.3	Механізм забезпечення міжнародно-правових стандартів захисту прав і свобод людини	13	2	2	9	11	1	–	10
1.4	Регіональне співробітництво держав в сфері реалізації та захисту прав і свобод людини	10	-	2	8	12	2	–	10
1.5	Національні державно-правові механізми забезпечення прав людини в Україні	15	2	2 2	9	13	–	1	12
1.6	Права дитини як загальнолюдська цінність	13	2	2	9	11	1	–	10
1.7	Захист прав людини в умовах збройного конфлікту. Відповідальність за порушення прав людини	12	-	2 1	9	12	1	1	10
1.8	Виконання домашнього завдання , контрольної (домашньої) роботи.	-	–	–	-	8	–	–	8
1.9	Модульна контрольна робота №1	1	–	1	-	-	-	-	-
1.10	Підсумкова семестрова контрольна робота	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за модулем №1		90	10	20	60	90	6	4	80
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60	90	6	4	80

2.4.1. Завдання на контрольну (домашню) роботу.

Контрольна (домашня) робота з дисципліни виконується у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

Теми рефератів та завдання для виконання практичної частини контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної складає 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні задач з оцінки безпеки наземного обслуговування повітряних суден.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021
		стор. 8 з 10	

3.2. Рекомендована література

Базова література.

3.2.1. Єльнікова М.О. Удосконалення механізму реалізації та захисту прав людини в Україні. *Проблеми законності: зб. наук. пр.* Харків, 2015. Вип. 129. С. 76-83.

3.2.2. Загальна декларація прав людини від 10 груд. 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

3.2.3. Конвенція про права дитини від 20 лист. 1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

3.2.4. Опольська Н. Механізм забезпечення прав та свобод людини у динамічному вимірі. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. № 4 С. 191-195.

3.2.5. Пильгун Н.В., Вінічук О.Ю. Проблеми реалізації та захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2018. № 1(17). URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2018/n1/18pnhvu.pdf>

3.2.6. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26 черв. 1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

3.2.7. Стахура Б.І. Роль органів державної влади у забезпеченні прав людини і громадянина в демократичному суспільстві: теоретико-правовий вимір: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Львів, 2016. 180 с.

3.2.8. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини: навч. посібник. Київ: «ФОП Голембовська О.О.», 2018. 168 с.

Допоміжна література

3.2.9. Деркач А. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини та їх відображення в конституції України. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. № 8. С. 124-127.

3.2.10. Трестер Ю.О. Міжнародні механізми захисту прав дітей. *Державне управління: удосконалення та розвиток.* № 9, 2013. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=632>

3.2.11. Сіваш О. М. Африканська хартія прав людини і прав народів та її контрольний механізм. *Правові засади гарантування та захисту прав і свобод людини і громадянина* : зб. тез наук. доп. і повідомл. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 6 груд. 2013 р.). Харків, 2013. С. 245–248.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Урядовий портал : <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 26.09.2021).

3.3.2. Офіс реформ Кабінету Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organivladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu> (дата звернення: 26.09.2021).

3.3.3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 29.09.2021).

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

	Максимальна кількість балів	
	Денна/вечірня форма	Заочна форма навчання
Вид навчальної роботи	Модуль № 1	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні державно-правові механізми реалізації прав, свобод та інтересів людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.02-02-2021
		стор. 9 з 10	
Виконання завдань на практичних заняттях	1 семестр	1 семестр	
	56×4 = 20	56×4 = 20	
Виконання експрес-контрольної роботи	-	56×4 = 20	
Відповідь на практичному занятті з основних питань (денна) Виконання контрольного (домашнього) завдання (заочна)	56×4 = 20	56×4 = 20	
Виконання модульної контрольної роботи №1	20		
Усього за модулем № 1	60	60	
Екзамен	40	40	
Усього за дисципліною	100		

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку, яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання освітньо-наукової програми.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				